

INKK131

INPK131

Informatika Kar, Könyvtárinformatika Tanszék, Debreceni Egyetem, 2017

A könyvtári feldolgozás és szolgáltatás modern eszközei I.(MARC, DC, XML)

Hallgatók: könyvtárinformatika MA

1. félév/könyvtárostanár

Tanóra:

Terem:

Oktató:

Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet

Telefon:

(52) 512-900/75129

30-54-720-54

E-mail: dani.erszebet@zimbra.inf.unideb.hu

budani@vipmail.hu

Fogadó órák:

Tanszéki szoba: IK 129

A tantárgy tartalma

A bibliográfiai rekordok adatsere formátumai: MARC, HUNMARC szabványok története, fejlődése, jelenlegi helyzete. A rekordok szerkezete, a tartalomjelölők, az adattartalom. A Dublin Core elemei. Az XML és a könyvtári szövegfeldolgozás, felhasználási területek. Az XML építőkövei, speciális szimbólumok, deklarációk. XML-dokumentumok létrehozása és megjelenítése. A szerkesztés. A jól formázott XML-dokumentum alkotóelemei, az elemek hozzáadása, jellemzők megadása, névterek használata. A DTD-k szerkezeti felépítése. Szövegjelölések. A megjelenítés típusai és lehetőségei: lépcsős stíluslap, adatkötés, dokumentum-objektummodellre épülő szkript, XSLT-stíluslap.

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a könyvtári szabványokkal, a szövegfeldolgozás technikáival.

A tantárgy formája: labor szeminárium

Kredit: 2/2

Számonkérési forma: gyakorlati jegy

A hallgatói teljesítmény értékelésének összetevői: óráközi aktivitás, felmérő teszt

A tananyag ütemezése

1. Orientáció. Szintfelmérő teszt.
2. A MARC szabvány
3. A MARC rekordok szerkezete: rekordszerkezet (rekordfej, mutatók, adatmezők – indikátorok, almezőazonosítók)
4. Tájékoztató adatmezők, bibliográfiai adatmezők
5. 1XX-8XX adatmezők
6. ZH
7. A HTML, az XML, a DC rövid története, egymáshoz való közelítésük. Lehetséges használati területek. Könyvtári feldolgozás, szövegdigitalizálási projektek
8. Az XML jelölésrendszer, kódolás, szintaktika, deklaráció
9. A DTD-k szerkezeti felépítése
10. Szövegjelölések
11. ZH
12. Az érvényesség ellenőrzése
13. A megjelenítés: stílusorientált szolgáltatási formátumok, stíluslapnyelvek
14. A Dublin Core elemei. Feldolgozás DC-ben. XML és DC.
15. Összefoglaló, ellenőrző teszt

Ajánlott irodalom

1. **Bates**, Chris: XML elmélet és gyakorlat. Budapest, Panem Kiadó, 2004, 542 p.
2. **Bíró Szabolcs**: A szövegfeldolgozás modern eszközei – az SGML és XML nyelvek. In: TMT, 51. köt. 10. sz. 2004, 453-459. p.
3. **Bíró Szabolcs**: Szövegfeldolgozás XML alapokon. Budapest, Neumann-ház, 2005, 208 p.
4. **Bradley**, Neil: Az XML-kézikönyv. Bp., Szak Kiadó, 2005, 758 p.
5. **Dublin Core Metadata Initiative (DCMI)**. [Elektronikus dokumentum.] URL: <http://dublincore.org>
6. **Free XML tools by category**. [Elektronikus dokumentum] URL: http://www.garshol.priv.no/download/xmltools/cat_ix.html

7. **Gottdank**, Tibor: Webszolgáltatások : XML alapú kommunikáció az Interneten. Budapest, Computerbooks, 2005, 544 p.
8. **Harold**, Elliotte Rusty: Hatékony XML : 50 bevált módszer XML adatszerkezetek megvalósítására. Budapest, Kiskapu Kiadó, 2006, 259 p.
9. **Young**, Michael J.: XML lépésről lépésre. Bp., Szak Kiadó, 2002, 446 p.